

**Govor zamjenika predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine dr. Denisa Zvizdića povodom 20. godišnjice osnivanja i rada Internacionalnog univerziteta u Sarajevu
Sarajevo, 9. oktobar 2024.**

„Uvaženi rektore Yildirim,
Cijenjeni kolega profesore Tekin,
Drage studentice i studenti,
Poštovani prisutni,
Dame i gospodo,

Prije svega želim izraziti iskreno saučešće svima koji su ostalih bez svojih najmilijih tokom katastrofalnih poplava, klizišta i odrona koji su prošle sedmice zadesili nekoliko općina u Bosni i Hercegovini. Ljudske živote ne možemo vratiti i teško je riječima opisati koliko je tragično to što se desilo, ali uradit ćemo sve što je u našoj moći da svaka porodica koja je ostala bez krova nad glavom dobije trajni smještaj i svu potrebnu pomoć, te da što prije izvršimo rekonstrukciju putne i željezničke infrastrukture.

Želim se zahvaliti prijateljskoj Turskoj na iskazanoj sućuti i ponuđenoj pomoći.

Čast mi je biti danas sa vama u jednoj od najetabliranijih obrazovnih institucija u Bosni i Hercegovini. Posebno zadovoljstvo mi je biti sa studentima jer od svih poslova kojima sam se bavio u svom radnom vijeku posao profesora i rad sa studentima mi ipak predstavlja najveće zadovoljstvo.

Ne postoji važnije i časnije zanimanje od prenošenja znanja na druge i rada u obrazovanju. Naravno, to nije samo privilegija, to je i velika odgovornost, jer nije dovoljno samo prenositi stečeno znanje, to nije i ne smije biti jednosmjernan proces. Potrebno je da studenti shvate, prihvate i primijene to znanje i vještine u svojim budućim poslovima i karijerama.

Mi živimo u izazovnom vremenu kada su klimatske promjene, tehnologija, društvene mreže i vještačka inteligencija postali sastavni dio naših života. Znanje je danas dostupno putem umjetne inteligencije putem jednog klika ili ako hoćete, putem jednog razgovora od par sekundi sa „Vašim najboljim prijateljem“.

I to uvijek svojim studentima govorim, da ne trebaju napamet memorizirati činjenice koje su im lako dostupne. Ono što trebaju znati jeste kako pronaći prave informacije u pravo vrijeme, razumjeti ih, povezati sa drugim činjenicama i na kraju primijeniti u praksi.

Međutim, pored obrazovanja važan je i odgoj. Najbolje ustanove su one koje su ujedno i obrazovnog i odgojnog karaktera. Jer ako mlade ljude nismo naučili pravim životnim vrijednostima, ako ih nismo naučili da budu moralni, solidarni, pravedni, dobri prema svojim kolegama, prijateljima, roditeljima i kompletnom društvu, šta smo postigli? Zato vam želim poručiti sljedeće: učite, čitajte, usavršavajte se, učite strane jezike, putujte, prijavljujte se na edukacije i seminare, posmatrajte i preuzimajte najbolje prakse uspješnih ljudi, ali isto tako budite dobri ljudi, budite časni i poštenu u svemu što radite, budite posvećeni poslu i amanetu koji ste dobili, budite danas dobri studenti, dobri učenici, a sutra budite pravedni šefovi, dobre kolege i kvalitetni službenici.

Čvrsto sam uvjeren da će svako društvo napredovati ako svako od nas u poslu koji radimo bude najbolji, ako taj posao dovedemo do savršenstva i ako ga stalno nadograđujemo i činimo boljim.

Istovremeno treba reći da živimo i u izazovnom vremenu stalnih sukoba, kriza i ratova. Veliki filozof Francis Fukuyama je 1992. godine nakon raspada Sovjetskog Saveza i poraza komunizma objavio „kraj historije“. On je tada kazao da je liberalna demokratija završetak historije i da je to sistem koji je pobijedio zato što se pokazao kao najbolji i najotporniji.

Historija krajem 20. stoljeća i u prve dvije dekade 21. stoljeća nam je pokazala koliko je pogriješio. Samo tri godine nakon trijumfalne objave „kraja historije“ i pobjede liberalne demokratije u Bosni i Hercegovini je počinjen pred očima cijelog svijeta najveći zločin nakon Drugog svjetskog rata, zločin genocida.

Od tada je u Gazi ubijeno preko 30 hiljada djece, a samo u zadnjih osam mjeseci preko 15 hiljada djece. Da ne govorimo o ratovima u Iraku, Siriji, Afganistanu, pa do aktuelnog rata u Ukrajini i Libanu. Naravno, sve ovo ne znači da je liberalna demokratija loš sistem vlasti.

Naprotiv, to nas uči da nikada ne smijemo podcijeniti ljudsku mržnju, nacionalizam i radikalizam kao pojave koje su u stanju inspirisati strašna zlodjela. Historijsko iskustvo nas uči da ako te vrijednosti zapostavimo u našim zajednicama da će se stvoriti vakuum koji skoro uvijek popune radikalni desničari i ekstremisti spremni za masovno ubijanje i zločine.

Dakle, ne mogu vam reći da slijedi period stabilnosti, iako bih to volio. Slijedi nam težak period nove prekompozicije svijeta koja neće zaobići ni Bosnu i Hercegovinu. Ipak, kako je to bilo još od davnih vremena i Teodosijeve linije, Bosna i Hercegovina je uvijek bila most između Istoka i Zapada, mjesto susreta civilizacija i očekujem da će i ovaj put takva njena uloga biti prepoznata, jer je Bosna najbolji primjer u Evropi gdje ljudi različitih svjetonazora žive zajedno stoljećima uspjevajući da prevaziđu sve prijetnje nadolazećih vremena.

U jednoj takvoj prekompoziciji svijeta moramo biti pametni, moramo čuvati mir kao najveće dostignuće ljudske civilizacije i što prije završiti integracije u dva najveća mirovna projekta u historiji čovječanstva, a to su Evropska unija i NATO. To su naša dva najvažnija vanjskopolitička cilja i put koji nema alternativu, jer donose životno važan mir i prosperitet.

Veliki američki filozof i pedagog John Dewey (Džon Dui) je kazao: „Obrazovanje nije priprema za život, obrazovanje je život“.

Neka to bude moja poruka vama za kraj ovog predavanja, i nemojte nikad zaboraviti da obrazovanje ne prestaje sa položenim ispitom, završenim fakultetom ili odbranjenim doktoratom. Obrazovanje je cjeloživotni proces, i učiti moramo svaki dan. To posebno važi za današnje vrijeme kada se stvari mijenjaju nevjerovatnom brzinom.

U vremenu koje slijedi neće uspjeti oni koji su najobrazovaniji i najnačitaniji, uspjet će oni koji su u stanju prilagođavati svoje znanje i vještine promjenama. Dakle, nemojte

nikada prestati učiti, čitati i istraživati. Kako kaže Sokrat: „Pametni ljudi uče iz svega i od svakoga.

Prosječni ljudi uče samo iz iskustva.

Glupi ljudi već sve znaju.“

Dakle, budite svjesni da učenje nije kraj puta, već samo početak. A nade obrazovanih su uvijek jače od bogatstva neukih.

I na kraju jedna mudra misao:

Pazite na svoje misli jer one postaju riječi.

Pazite na svoje riječi jer one postaju djela.

Pazite na svoja djela jer ona postaju navike.

Pazite na svoje navike jer one postaju karakter.

Pazite na svoj karakter jer on postaje tvoja sudbina.

Na kraju, želim vam uspješan početak nove akademske godine i pozivam vas da pažljivo saslušate predavanje kolege Tekina, jer mislim da je riječ o osobi od koje imate šta čuti i puno toga naučiti.

Hvala vam na pažnji i sve najbolje! (kraj)